

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 4Svk/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200801
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Martinčeková
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:7020200801.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a členov senátu Mgr. Michala Novotného a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: C.. P. V., O.. X.XX.XXXX, V. F. Č.. XX, XXX XX F. P., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, Kancelária Prešov, so sídlom Masarykova č. 10, 080 01 Prešov, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaPO 4N 26528/2018, ČRZ: 142457/2018 zo dňa 12.10.2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/160/2020 - 21 zo dňa 14.4.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/160/2020 - 21 zo dňa 14.4.2022 sa mení tak, že rozhodnutie žalovaného č. KaPO 4N 26528/2018, ČRZ: 142457/2018 zo dňa 12.10.2018 sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania na správnom súde a kasačnom súde v celom rozsahu.

odôvodnenie:

Krajský súd v Košiciach ako správny súd rozsudkom č. k. 8S/160/2020 - 21 zo dňa 14.4.2022 (ďalej „napadnutý rozsudok“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KaPO 4N 26528/2018, ČRZ: 142457/2018 zo dňa 12.10.2018 (ďalej „preskúmané rozhodnutie“).

2. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný podľa § 10 ods. 5 zák. č. 327/2005 Z. z. nepriznal žalobcovi ako žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní pred súdom v právnej veci o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu - Finančného riaditeľstva SR č. 457563/2018 zo dňa 8.8.2018. Týmto rozhodnutím finančné riaditeľstvo potvrdilo rozhodnutie mesta Spišské Podhradie zo dňa 26.4.2018 o vyrubení dane z nehnuteľností za rok 2018 žalobcovi v sume 18,10 eur. Žalovaný dôvodil, že hodnota sporu, s ktorým sa žalobca naňho obrátil, je vo výške 18,10 eur, pričom hodnota sporu neprevyšuje hodnotu minimálnej mzdy ustanovenú nariadením vlády SR č. 278/2017 Z. z. , t. j. sumu 480 eur a preto mal žalovaný za to, že podmienka hodnoty sporu nebola splnená.

3. Správny súd v napadnutom rozsudku poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré zastávali rovnaký názor ako žalovaný (sp. zn. 2Sžk/11/2019, 4Sžk/20/2019, 1Sžk/58/2020). Podľa nich o hodnote sporu na účely posúdenia splnenia podmienok pre poskytnutie právnej pomoci možno hovoriť aj v prípade správneho súdnictva. Napriek tomu, že predmetom konania je posúdenie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré nemožno vyčíslieť v peniazoch, v prípade, ak výrok rozhodnutia správneho orgánu obsahuje jasne určenú fixnú výšku peňažného plnenia, túto možno pre účely aplikácie § 6 ods. 1 písm. c/ zák. č. 327/2005 Z. z. vnímať ako hodnotu sporu. S týmto právnym názorom sa stotožnil aj správny súd a vyhodnotil, že žalovaný rozhodol správne, keď nevyhovel

žiadosti žalobcu na priznanie právnej pomoci a správne vyhodnotil nesplnenie podmienky hodnoty sporu jednej zo zákonných podmienok potrebných na poskytnutie právnej pomoci.

4. Proti tomuto rozsudku podal kasačnú sťažnosť žalobca. Namietal, že správny súd mu procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva čiže došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to tým, že súd vytýčil pojednávanie na „zelený štvrtok“. Súd nemal oprávnenie pojednávať v jeho neprítomnosti, lebo mu dôvod svojej neprítomnosti telefonicky oznámil. Tým súd preukázal svoju zaujatosť. Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na iné podania (kasačná sťažnosť zo dňa 2.2.2020 proti rozsudku Krajského súdu Košice sp. zn. 8S/91/2018 zo dňa 5.12.2019, vyjadrenie žalovaného zo dňa 27.4.2020 a vyjadrenie žalobcu zo dňa 18.6.2020). Uviedol, že na túto vec nie je ustálený právny názor a žalobca oprávnene sponchybňuje právny názor vyjadrený v napadnutom rozsudku. Sám súd uvádza, že žalobným predmetom tohto typu sporu (konania) je preskúmanie zákonnosti ako určitej peniazmi neoceniteľnej kategórie. Navrhol napadnutý rozsudok správneho súdu zrušiť.

5. Žalovaný sa vyjadril ku kasačnej sťažnosti podaním zo dňa 20.9.2022. V plnom rozsahu sa stotožnil s výrokom i závermi správneho súdu a navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

6. K vyjadreniu žalovaného opätovne podal vyjadrenie žalobca zo dňa 22.11.2022. Uviedol, že niet sa k čomu vyjadriť, pretože žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a po oboznámení sa so súdnym a administratívnym spisom ako aj dôvodmi kasačnej sťažnosti, ktorými bol kasačný súd viazaný (§ 453 ods. 2 SSP) zistil, že kasačná sťažnosť je čiastočne dôvodná.

8. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým nepriznal žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci v konaní pred správnym súdom v právnej veci o preskúmanie rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR zo dňa 8.8.2018, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľnosti za rok 2018 v sume 18,10 eur. Žalovaný zastával právny názor, že nebola splnená podmienka minimálnej hodnoty sporu a preto nebolo možné žalobcovi nárok na poskytnutie právnej pomoci priznať. S týmto názorom sa stotožnil aj správny súd, pričom svoj názor podporil judikatúrou Najvyššieho súdu SR.

9. Otázka, či v prípade povinnosti stanovenej rozhodnutím správneho orgánu na zaplatenie určitej sumy je potrebné túto sumu hodnotiť ako hodnotu sporu v zmysle § 6 ods. 1 písm. c/ zákona č. 327/2005 Z. z., bola však medzičasom vyriešená rozsudkom veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 19SVs/3/2022 zo dňa 30.1.2024. Veľký senát v ňom uzavrel, že na účely citovaného ustanovenia treba považovať predmet správneho súdneho konania za taký, ktorého hodnotu nie je možné vyčísliť v peniazoch a to aj v prípade, že sa preskúmava rozhodnutie ukladajúce povinnosť zaplatiť určitú sumu. Podľa § 466 ods. 3 SSP sa tento právny názor stal záväzným aj pre senát kasačného súdu v tu prerokovanej veci a senát nevidí žiaden dôvod, prečo by sa mal od tohto právneho názoru odkláňať.

10. Preskúmané rozhodnutie žalovaného tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo zakladalo dôvod na jeho zrušenie podľa § 191 ods. 1 písm. c/ SSP. Ak správny súd žalobu zamietol, vychádza jeho rozsudok z nesprávneho právneho posúdenia veci, čo žalobca opodstatnene namietal v kasačnej sťažnosti (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Žalobca síce len veľmi stroho, ale aj napriek tomu dostatočne zrozumiteľne namietol právny názor správneho súdu, že v tomto type konania je hodnota sporu oceníteľná peniazmi.

11. Čo sa týka ďalšej sťažnostnej námietky a to, že malo dôjsť k zásahu do práva na spravodlivý proces tým, že správny súd konal v jeho neprítomnosti a pojednávanie vytýčil na „zelený štvrtok“, s touto námietkou sa kasačný súd nestotožnil. Pojednávanie bolo vytýčené na pracovný deň a pripadnutie cirkevného sviatku na tento pracovný deň nemá žiadnu právnu relevanciu. Je tiež nedôvodné tvrdenie žalobcu, že by žiadal o odročenie pojednávania, pretože v súdnom spise sa o takejto žiadosti nenachádza žiaden dôkaz. Sám žalobca takýto dôkaz do súdneho spisu ani ku kasačnej sťažnosti nepredložil. Napokon je nedôvodná aj námietka zaujatosti predsedníčky konajúceho senátu, ktorú žalobca odôvodnil jej procesným postupom, keď pojednávanie neodročila. Podľa § 87 ods. 3 SSP dôvodom na vylúčenie sudcu správneho súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe

sudcu; v takom prípade sa podľa § 91 ods. 3 na námietku zaujatosti neprihliada. Podľa judikatúry sa postupom sudcu v zmysle citovaného ustanovenia rozumejú procesné úkony vrátane rozhodnutí, ktoré upravujú vedenie konania (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 3Ndz/2/2015). Žalobca však v kasačnej sťažnosti uplatnil práve takýto dôvod, spočívajúci v údajnom nesprávnom postupe pri vedení pojednávania, ktoré malo byť podľa neho odročené. Na takýto dôvod sa teda neprihliada.

12. Pokiaľ žalobca v kasačnej sťažnosti na viacerých miestach poukazoval na iné svoje podania alebo podania iných subjektov, kasačný súd poukazuje na § 440 ods. 2 SSP, podľa ktorého dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom. Nie je úlohou kasačného súdu, aby domýšľal, aké podania sťažovateľa svedčia o vadách napadnutého rozhodnutia správneho súdu a preto kasačný súd na tieto časti kasačnej sťažnosti neprihliadol.

13. Keďže kasačná sťažnosť bola v časti, ktorou žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci zo strany správneho súdu dôvodná, kasačný súd podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je žalovaný viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozsudku (§ 469 SSP).

14. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP. Žalobca bol v kasačnom konaní úspešný a preto má právo na náhradu dôvodne vynaložených trov konania na správnom súde aj kasačnom súde v plnom rozsahu.

15. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.